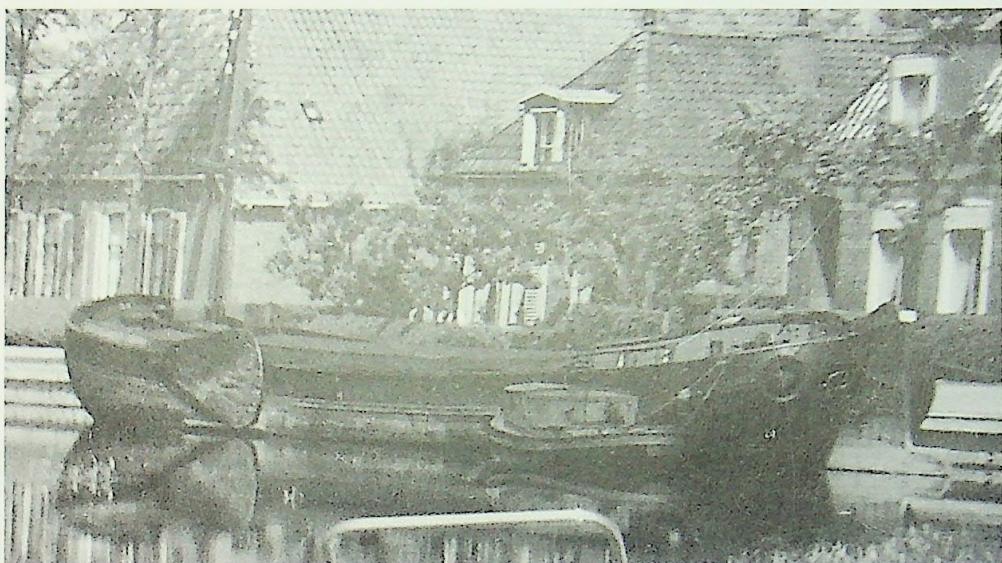

Skippersbuorren om 1910 hinne.

It skip fan de Joustra's 'Hoop op Zegen' mei de opdrukker.

Skippersbuorren

Skippers en skippen

Wy fûnen yn it argyf yn Wommels in list mei nammen fan lju út Easterein dy't om 1870 yn in skip(ke) wennen. De measte fan dizze lju wennen oan de Skippersbuorren en wiene turfskipper.

Hjir folget dy list:

Turfskipper Yme Hielkes Pieksma (1836-1914) en syn vrou Margaretha Eenkhoorn (1838-1923) mei fjouwer bern;

turfskipper Sijbren Spoelstra (1812-1908) en syn vrou Martje Rinsma (1816-1874) mei trije bern; boere-arbeider Daniël Nammenga (1842-1873) en syn vrou Franskjen Elsinga (1844-1924), mei twa bern; ien fan har wie Nammen (1873-1943);

skipper Oepke Sangers (1853-1921) en syn vrou Rigtje Meines (1857-1915) mei twa bern;

Antje Baukes Bakker (1828-), wid-dofrou, mei ien dochter;

boere-arbeider Abe Hemstra (1831-) en syn vrou Trijntje Kuperus (1831-); skipper Sjoerd Sakes Mensonides (1837-) en syn vrou Akke Sijbrens Walsweer (1830-) mei trije dochters;

skipper Doede Tjebbes Kamstra (1813-) en syn vrou Wijsche Sijperda (1823-) mei ien soan; yn 1873 nei Rien fertein;

boere-arbeider Rients Mattheus Houben (1833-) en syn vrou Hitje Adema (1841-) mei trije bern;

boere-arbeider Andries Nammenga (1840-1907) en syn vrou Hiske Hanewald (1840-1875), letter trouw mei Pietje Adema (1850-1937), mei twa bern;

skipper Wijbren Joustra (1843-1927) en syn vrou Andersche Tinga (1851-1908) mei fiif bern;

boere-arbeider Jelte Everts Nawijn (1830-1909) en Antje Huisman (1825-1919) mei twa bern; ien fan de jonges wie Sipke (1869-1954);

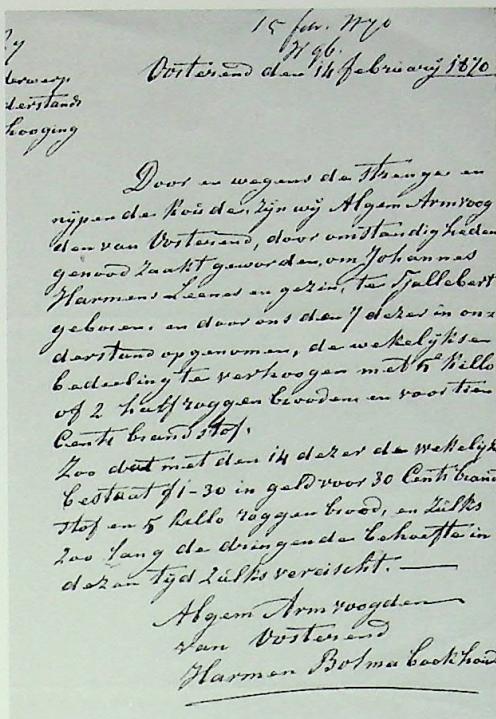
boere-arbeider Tjeerd Hingst (1844-1898) en Nieske Hiemstra (1848-1914), mei ien dochter: Foekje (1871-1949);

mitsler Pieter Sannes (1840-) en Sijmentje Tigchelaar (1842-) mei fjouwer bern; yn 1876 fertein nei Tsjommearum;

boere-arbeider Pieter Hornstra (1844-1902) en syn vrou Sijke Sijtsma (1840-1925) mei twa bern;

yn 1872 skipper Antoon Tahon (1833-) fan Genemuiden en syn vrou Tjitske van der Meer (1844-) mei ien soan; yn 1898 nei Ljouwert ferfearn;

yn 1879 fan Koartesweach skipper Homme de Jong (1846-1919) en syn vrou Grietje Spoelstra (1847-1887); ien fan har bern wie Ype (1890-1969), de lêste skipbewenner fan de Skippersbuorren.

Wa't dizze lange list oereaget moat ta de konklúzje komme dat mei rjocht en reden praat wurde kin fan de 'Skippersbuorren'.

Ferskate fan dizze lju betrieken stadichoan in hûs yn de buorren. Gans wat nammen sille âldere Eastereinders bekend foarkomme.

Dat de romte yn de Eastereinder opfeart aan de Skippersbuorren faak beheind wie om al dy skippen in plak te jaan, docht blyken út de oantekens fan de tsjerkfâdij fan 16 september 1895:

'Verzoek van de Heeren Vlas en L. Fritsma, kapiteins der stoomboot te Wommels voor een aanlegplaats des Dinsdags tot in- en uitlaten van passagiers, goederen aan het land van Jouw de Boer in de nabijheid van het dorp. Vergunning wordt verleend. Zij moeten f7,50 per jaar aan Jouw de Boer betalen. Nog wordt bepaald een geverfd bord te plaatsen, met het opschrift 'aanlegplaats des Dinsdags voor de stoomboot van Wommels.'

Ljouwerter krante 7 december 1882.

Oosterend, 4 december. Nu de wintervorst vooral de binnenwateren in boeyen gekneld heeft is het voor ons dorp een geluk dat de arbeiders(polderjongens) bij de uitdieping onzer vaart met hunne scheepjes grotendeels vertrokken zijn. Dit in de regel nogal brutale volkle was hier voor de bewoners nogal lastig niet alleen, maar ook de politie had nogal eens moeite met hen. Zoo is door een paar hunner onze politi-dienaar H, uit Wommels laast een gedeelte van zijn baard uitgetrokken. Het uitgerukte deel van de baard is bij de Rechtbank gedeponeerd om als getuige te dienen bij de behandeling der zaak.

Fral doe't fan om de ieuwiksel hinne oant 1920 ta ferskate terpen om Easterein ôfgroeven waarden, wiene der aan de Skippersbuorren grutte 'parkear'problemen. Yn de tsjerkfâdij-gearkomste-oantekens fan 17 oktober 1900 lêze wy:

'Douwe S. Sandstra en Pier Cnossen, kapiteins der stoomboot, 'de Onderneming' genoemd, vragen om een vaste ligplaats bij het schiphuis van Douwe Sandstra op die plaats, daar thans wel vreemde schippers met hunne schepen leggen bij het afvaren en aankomen der stoomboot, welke veel ongerief veroorzaakt voor passagiers, vee of anderzins. Goedgekeurd.

Afgesproken wordt de seinpaal welk voor de Wommelser stoomboot opstaat voor ligplaats die te verzetten, met het opschrift 'Ligplaats voor de stoombooten Oosterend Kapiteins D. Sandstra en P. Cnossen, voor Wommels kapitein L. Fritsma en Vlas'. Met deze bepaling, dat voor afvaart en aankomst der stoombooten, met behoorlijke tijd voor laden en lossen, geen andere schepen mogen leggen. Zijn de stoombooten vertrokken, dan moet er permissie verleend, om turfshippers of andere schepen op die plaats te mogen leggen, voor lossen en laden, ook wanneer de stoomboot niet vaart en stil aan wal ligt. Als de turfshippers van Oosterend er groote behoefté aan hebben, dient de stoomboot daarvoor ruimte te maken.'

Terpierde

Op de foto kin men achteroan foar it hûs fan **Jan Kamstra**, Skippersbuorren nr. 5, de piip fan de stoomboat De Onderneming III sjen. **Meindert Fritsma** (1871-1958) syn fiskaak leit aan de lânskant.

*De Skippersbuorren fol
mei skippen. Op 'e
foargrûn neffens oerle-
vering Folkert C. Jou-
stra mei in famke fan
him. Folkert is yn 1912
nei Amearika emi-
grearre. Op 'e eftergrûn
moat de stoamboat On-
derneming III lizze.*

Dat op dizze foto safolle skippen steane, hat te krijen mei it ôfgraven fan de terp fan Wyns. Op it stik lân oer de feart hat in stelling west, dêr't de wentsjes mei terpgrûn by oprieden en sa yn 'e skippen kypt waarden.

De terpmodder waard fral nei it lege midden fan Fryslân ferkocht.

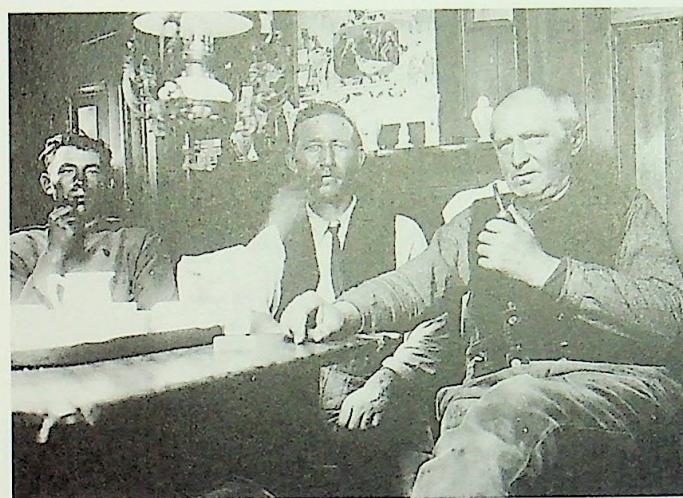

Terpôfgravers op 'e foto: foarste rige f.l.n.r.: Klaas Algera, mei huodsje: Hilbrand Brandsma op 'e lorry. Efterste rige: Goaie Pieksma, Minne Hoekstra, Jan Kooi.

P. Hoekstra hie it der oer dat fan de pleats dêr't **Eliza (Lize, of Eeltsje) van der Veer** (1869-1941) op wenne, trije stikken terplân ferkocht binne aan spekulanten om ôf te graven.

De stoomboot Paul Kruger. Links mei striehoed: Douwe Jetzes Sandstra (1853-1931).

Yn 'e roeffan it turfskip.
F.l.n.r.: Gerrit Joustra
Jr. (1908-1944), Rinze
Sjoerd (1884-1975),
Gerrit Sjirks Joustra
(1879-1942)

It ferhaal giet, dat foar it ôfgraven fanút Easterein de toer fan Ytens net te sjen wie, sa heech lei de terp hjir.

Hoekstra's broer, **Minne (1906-1991)**, letter bakker yn De Hommerts, hat dêrby wurke as tramjonge. De grûn waard op kypkarren oer rails ferfierd nei stellings aan de Ytenserfeart.

Hjur hiene de wurklju trije houten stellings fan dikke balken timmere. De skippen, (20 oant 30 ton), kamen foar de stegers te lizzen en dêr waarden de folladen karren

yn 'e skippen lege. Mei in hynder foar fiif of seis kypkarren brocht **Minne** de folle nei it skip en de lege werom nei de gravers dy't dan alwer dwaande wiene de folgjende fol te laden. Soks gie dan de hiele dei troch. **Minne** gie simmermoarns healwei fiven fan hûs en kaam jûns faak let thûs. Der wurken seis, sâن man op ien terp, dêr't ien de terpbaas fan wie. Dy rekkene mei de skippers en de wurklju ôf.

Hilbrand Brandsma (1884-1983) wie handich en sterk. Dat hie er net fan in frjemd, syn heit wie **Johannes Brandsma** (1855-1939), dy't yn de omgong 'Brand-eben' ('eben' betsjut 'even, eefkes') neamd waard, om't er alles sa gau foar elkoar krige.

Sa wie it mei syn soan, **Hilbrand**, ek. '*Hy hie altiten it earst syn bak fol (2 ton), sette dan kofje as it dêr tiid foar wie en hâlde de saak oprêden,*' skriuwt **Hoekstra**. Der stie in soarte fan keet of grut hok by en dêr skaften de gravers yn, want mid-deis giene se net nei hûs ta te iten.

P. Hoekstra skriuwt:

*'By de smid hiene wy (**Hoekstra** wie smidsfeint by **Elzinga**) yn de jierren fan it terpôfgraven by't winter ek in soad wûrk fan reparasje aan de kypkarren.'*

Dêr oan de Ytenserfeart stie ek in wyt hûs, it 'terphûske' neamd, in arbeidershûs mei in mole. **Lieuwe Dijkstra** (1898-1979), troud mei **Tetje Schotanus** (1898-1966) wennen dêr, ear't se har thûs op Elba fûnen. Yn de lêste oarloch is it terphûske ôfbrutsen.